



Aan de commissie

Werk en Inkomen, Onderwijs, Samenleven,
Schuldhulpverlening, Armoedebestrijding en NPRZ

Onderwerp: Start van de energietoeslag 2023

Datum: 3 oktober 2023

Beste commissieleden,

We zijn al enige tijd in afwachting van de wetswijziging die de uitbetaling van de energietoeslag 2023 mogelijk maakt. Vandaag is het wetsvoorstel aangenomen in de Eerste Kamer. De verwachting is dat binnen enkele dagen de wetswijziging officieel intreedt. Vanaf dat moment kunnen we beginnen met de uitbetaling. In deze brief wil ik uw commissie informeren over de uitbetaling van de energietoeslag.

Energietoeslag 2022

Algemeen

De energietoeslag is een regeling die voortvloeit uit de Participatiewet. Het Rijk heeft in 2022 deze regeling in het leven geroepen vanwege de sterk gestegen energieprijzen. In Rotterdam is in 2022 gekozen voor een bedrag van 1300 euro, gericht aan huishoudens met een inkomen tot en met 140 procent van het sociaal minimum. Dankzij Stichting de Verre Bergen was het voor Rotterdam namelijk mogelijk ook aan de huishoudens met een inkomen tussen 120 en 140 procent van het sociaal minimum energietoeslag te verstrekken. De middelen vanuit het Rijk waren daarvoor niet toereikend. Met een bereik van 82.300 huishoudens – wat neerkomt op 101 procent bereik – kan ik spreken van een uiterst succesvolle regeling.

Wetgevingsproces

Sinds vorig jaar is bekend dat in 2023 ook een energietoeslag zal volgen. Net als in 2022, is hiervoor een wetswijziging noodzakelijk. Daar waar gemeenten in het voorjaar van 2022 – vanwege de acute noodsituatie destijds – van de verantwoordelijk minister toestemming kregen om vooruit te lopen op de wetswijziging, was dat voor de energietoeslag van 2023 niet mogelijk.

Oorspronkelijk was het streven van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid om in juni 2023 de wetswijziging te hebben afgerond. Vanwege de onduidelijkheid rondom de uitsluiting van studenten, had het ministerie meer tijd nodig voor afronding van het wetsvoorstel. Vlak voor het zomerreces is het wetsvoorstel aangeboden aan de Tweede



Kamer, waarna op 21 september 2023 is gestemd over het wetsvoorstel. Nu heeft ook de Eerste Kamer ingestemd met de wetswijziging. Binnen enkele dagen wordt de wetswijziging gepubliceerd in het Staatsblad.

Nabetaling van 500 euro aan doelgroep van 2022

In december 2022 hebben gemeenten al een deel van het budget voor de energietoeslag 2023 ontvangen. Gemeenten hadden de beleidsvrijheid dat budget te reserveren voor de energietoeslag 2023, of aan de doelgroep van 2022 extra 500 euro uit te keren. In dat laatste scenario zou de energietoeslag van 2022 in totaal 1800 euro bedragen, en in 2023 in totaal 800 euro. Het uitkeren van de extra 500 euro aan de doelgroep van 2022 kon tot en met 30 juni 2023.

Het college heeft ervoor gekozen het budget te reserveren voor de energietoeslag van 2023. In de beantwoording van de schriftelijke vragen 'Energietoeslag na de zomer uitgekeerd' (23bb003731) bent u geïnformeerd over de overweging. Dit betekent dat in Rotterdam de energietoeslag 1300 euro zal bedragen.

Energietoeslag 2023

Doelgroep

Voormalig wethouder Yigit heeft in de beantwoording van de toezegging 23bb003843 uw commissie geïnformeerd over de doelgroep van de energietoeslag. Daar waar de doelgroep van de energietoeslag 2022 bestond uit huishoudens met een inkomen tot en met 140 procent van het sociaal minimum, bestaat de doelgroep van 2023 uit huishoudens met een inkomen tot en met 120 procent van het sociaal minimum. Stichting de Verre Bergen stelt niet opnieuw middelen beschikbaar ter verruiming van de doelgroep. Het ministerie baseert de hoogte van het budget op het aantal huishoudens met een langdurig laag inkomen (120 procent van het sociaal minimum) in de periode 2019-2021. Voor Rotterdam is dit aantal vastgesteld op 64.715 huishoudens. Het is echter niet uit te sluiten dat in de praktijk de doelgroep groter uitvalt.

Om het recht op energietoeslag vast te stellen, gaan we uit van het inkomen in augustus 2023. Voor Rotterdammers met inkomen uit een onderneming geldt dat we het inkomen over het boekjaar 2022 hanteren om het recht op energietoeslag vast te stellen.

In de wet worden drie groepen uitgesloten van het recht op energietoeslag: (1) studenten met recht op studiefinanciering, (2) personen met enkel een inschrijving op een briefadres, en (3) personen jonger dan 21 jaar. Voor uitwonende studenten met ouders met een laag inkomen is in het wetsvoorstel een aparte energiecompensatie geregeld. Dit wordt uitgevoerd door DUO. Naast deze groepen worden ook bewoners van een zorginstelling, die niet zelf de energiekosten dragen, uitgesloten van de energietoeslag.

Ambtshalve verstrekkingen

Net als in 2022, verstrekken we de energietoeslag 'ambtshalve' aan een deel van de doelgroep die bij ons bekend is. Deze huishoudens hoeven niet zelf een aanvraag in te dienen. We verwachten aan meer huishoudens de energietoeslag ambtshalve te verstrekken dan vorig jaar, omdat een deel van de doelgroep al bij ons bekend is. Een groot deel van deze groep bestaat uit Rotterdammers met een bijstandsuitkering. Daarnaast toetsen we zelf of de Rotterdammers die vorig jaar energietoeslag hebben ontvangen, ook



voor de energietoeslag 2023 in aanmerking komen. We verwachten aan meer dan 50.000 Rotterdammers de energietoeslag 2023 ambtshalve uit te keren. Dat is ruim driekwart van de doelgroep die in aanmerking komt (op basis van CBS-gegevens).

Planning

In het weekend van 14 en 15 oktober wordt gestart met de uitbetaling van de ambtshalve toeslagen. Dit gebeurt in stappen. In dit weekend betalen we de energietoeslag uit aan Rotterdammers met een bijstandsuitkering, en aan Rotterdammers die vorig jaar de energietoeslag ontvingen en ook in aanmerking komen voor de energietoeslag 2023. Binnen enkele dagen na dit weekend hebben deze Rotterdammers het geld op hun rekening.

Later in oktober volgt de ambtshalve verstrekking aan de Rotterdammers in een MSNP-traject bij de Kredietbank Rotterdam. Tot slot volgt ambtshalve verstrekking aan Rotterdammers die een AIO-aanvulling ontvangen. Voor deze laatste groep zijn we afhankelijk van gegevens van het Inlichtingenbureau. Dit maakt dat niet in één keer aan de gehele ambtshalve populatie de energietoeslag verstrekt kan worden.

Zodra alle ambtshalve verstrekkingen zijn uitgevoerd, opent het digitale aanvraagformulier. Dit zal uiterlijk op 1 november zijn. Iedereen die de energietoeslag niet ambtshalve heeft ontvangen, kan dan zelf een aanvraag indienen. Als de ambtshalve verstrekkingen eerder zijn afgerond, dan kan het aanvraagformulier eerder geopend worden.

De reden dat het aanvraagformulier enkele weken later wordt geopend, is om te voorkomen dat Rotterdammers 'onnodig' een aanvraag indienen, terwijl aan hen de energietoeslag al ambtshalve wordt toegekend en verstrekt. Het afronden van de ambtshalve verstrekkingen, voordat het aanvraagformulier opent, is daarmee ook in het belang van de Rotterdammer. Het is tot en met 30 juni 2024 mogelijk een aanvraag in te dienen.

Mochten er zich onvoorziene situaties optreden die van invloed zijn op de geschetste planning, dan informeer ik uw commissie hierover.

Aanvraag

Het zal mogelijk zijn om zowel digitaal als schriftelijk een aanvraag in te dienen. Bij de digitale aanvraag is het niet langer nodig om een kopie van het ID-bewijs te uploaden. De identiteitscontrole vindt plaats aan de hand van onder andere DigiD en de basisregistratie personen (BRP). Daarmee is het aanvraagproces vereenvoudigd. Rotterdammers die liever de aanvraag schriftelijk doen, moeten nog wel een kopie van hun identiteitsbewijs meesturen.

Actief benaderen van doelgroep

Zoals aangegeven, ontvangen tienduizenden Rotterdammers in oktober de energietoeslag automatisch. Onder andere Rotterdammers die vorig jaar recht hadden, en op basis van onze gegevens ook dit jaar weer recht hebben op de energietoeslag. We hebben echter niet van iedereen in deze groep de volledige gegevens. De Rotterdammers die vorig jaar wel energietoeslag ontvingen, maar in oktober geen onderdeel zijn van de ambtshalve verstrekkingen, krijgen een brief. Een groot deel van deze groep zal in de



inkomenscategorie tussen de 120 en 140 procent van het sociaal minimum zitten. In deze brief worden Rotterdammers geïnformeerd over de mogelijkheid een aanvraag in te dienen vanaf 1 november. In de brief wordt verwezen naar de voorwaarden die gelden voor de energietoeslag 2023.

Ik ga ervan uit uw commissie voor nu voldoende te hebben geïnformeerd. Ik houd uw commissie actief op de hoogte van het verloop van de energietoeslag 2023.

Met vriendelijke groet,

Mr. NDZR (Natasha) Mohamed-Hoesein
Wethouder Armoedebestrijding, Schuldhulpverlening, Taal